

сьогоднішнього дня повинні бути переломлені в напрямленні сильної і процвітаючої країни. Достиження цілей стійкого розвитку вимагає розробки управлінських рішень в сфері народжуваності, ефективність яких науково обґрунтована.

Література.

1. Демографічний щорічник Республіки Беларусь 2018 [Електронний ресурс] /. Національний статистичний комітет. – Режим доступу: <http://www.belstat.gov.by/>. – Дата доступу: 07.09.2018.
2. Борисов В.А. Демографія / Борисов В.А. – Notabene. – 2001. – 272 с.
3. Національна стратегія стійкого соціально-економічного розвитку Республіки Беларусь на період до 2030 р. / Государственное научное учреждение «Научно-исследовательский экономический институт» (ГНУ НИЭИ). – Минск, 2015. – 143 с.
4. Доклад міжнародної конференції ООН по народонаселенню і розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://г-комитет.ру/s_i_d/kair1.htm. – Дата доступу: 05.05.2018.
5. Претворення нашої світу: Повестка дня в області стійкого розвитку на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://undocs.org/ru/A/RES/70/1>. – Дата доступу: 13.10.2018.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА – СВІТОВА ПРАКТИКА

***ЧЖУ ХАНЬ, СТУДЕНТ МАГІСТРАТУРИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Ефективність використання земельних ресурсів в Україні лежить в площині вирішення багатьох нерегульованих та застарілих питань. Однак варто зауважити, що багаторічний, як світовий так і вітчизняний досвід доводить, що право володіння землею є самодостатньою економічною і соціальною мотивацією праці селянина. Ще Конфуцій говорив, що «... шлях досвіду – самий гіркий», однак його потрібно обов'язково пройти, щоб в подальшому не допускати «гірких» помилок. Звернемося до досвіду США та Аргентини, які мають чималий досвід формування ефективного ринку землі.

Аргентина відноситься до найбільш економічно та соціально розвинених країн Латинської Америки. Маючи свої особливості

** Науковий керівник – Антощенко В.В., к.е.н., доцент*

історичні, політичні та соціальні, реформам ринку сільськогосподарської землі передували в першу чергу економічна криза, соціальна нерівність та зубожіння населення. Будучи індустріально-аграрною країною з розвиненим та продуктивним аграрним виробництвом, в Аргентині більше половини земельного фонду країни припадає на землі сільськогосподарського призначення. Варто відмітити, що в аграрному виробництві задіяно всього 0,5 % робочої сили, однак вони забезпечують 8,3 % валового внутрішнього продукту країни. Аргентина тривалий період була країною зі сприятливими умовами для зростання міжнародних інвестицій в сільське господарство. Родючі ґрунти, низька ціна і лояльне законодавство призвели за десятиліття до того, що велика частка земель опинилась у власності іноземців. Наразі для Аргентини є актуальним питання щодо збільшення кількості фермерських господарств [1; 2]. Однак з 2011 року після прийняття низки законів та нормативно-правових актів, з метою національної безпеки та захисту національних інтересів значно обмежено можливості придбання земельних ділянок іноземцями. При цьому першочерговим завданням для уряду країни є підтримка національного фермерства. А це в свою чергу призвело до зменшення загального рівня попиту на ринку землі і негативно вплинуло на ефективність сільськогосподарського виробництва.

Сполучені штати Америки відносять до країн з високорозвиненим як індустріальним, так і аграрним виробництвом. А найголовніше вражає ефективний симбіоз сільського господарства, промисловості, науки, технологій, результат якого проявляється в високій продуктивності і ефективності виробництва. Ринок землі в країні характеризується лібералізацією, відкритістю (для іноземних інвестицій), динамічністю, прозорістю, що спрямовано на розвиток підприємництва в країні. Це в свою чергу призвело до підвищення вартості сільськогосподарських земель (10200 дол.). В країні продукція аграрного виробництва складає 1,4 % валового внутрішнього продукту, при виробництві якої задіяно 1,6 % робочої сили. Механізм функціонування ринку є прозорим та ефективним. Наразі земля в США продається через аукціони, на яких активно проводяться торги (брокери представляють інтереси, як покупців, так і продавців) і ціна на землю встановлюється в режимі реального часу [3].

Отже, наразі в українців існує багато острахів, щодо ринку землі. Перш за все, селяни побоюються, що ціна на землю буде занизька, і почнуться спекуляції, які в умовах зниження купівельної спроможності призведуть до того, що селянин залишиться і без землі і без грошей.

При цьому крупні агрохолдинги монополізують землі, адже вони наразі і є найбільшими латифундистами України. Варто зауважити, що ціна на землю формується не на ринку, а на основі нормативно-грошової оцінки, до якої багато запитань з точки зору спекулятивної складової. Занизька вартість оренди призвела до так званого процесу «латифундизму» в країні, або точніше концентрації великих земельних наділів в межах одного агрохолдингу. Адже великим агрохолдингам набагато вигідніше орендувати землю за низькою орендною платою, ніж купувати за ринковою ціною, чи платити наприклад оренду на підставі ринкової вартості землі. По друге, вже на сьогодні багато земель в Україні орендують іноземці. І побоюються селяни, що в разі відміни мораторію, землю почнуть масово скуповувати іноземці. Варто відмітити, що Земельний кодекс [4; 5] обмежує коло покупців земель сільськогосподарського призначення громадянами та юридичними особами України, які займаються веденням сільськогосподарського виробництва. Однак в умовах українських реалій і такий статус буде зробити не важко.

Ми довели десятиліттями, що українці можуть бути дбайливими, успішними господарями на власній землі, однак країні не вистачає «всеохоплюючого самоменеджменту» — вміння створити умови для ефективного саморозвитку з метою загального соціального та економічного ефекту. Як результат, кожен наш крок вперед, обов'язково нас відкидає на два кроки назад, а кожна економічна дія призводить нажаль до короткочасного ефекту, з довгостроковими негативними наслідками.

Література.

1. Постанова КМУ від 7 червня 2017 р. № 413. Стратегія удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2018-%D0%BF>.
2. FAO, Statistical Databases (Faostat); [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.faostat.fao.org.
3. Національна доповідь щодо завершення земельної реформи / За наук. ред. Л.Я. Новаковського. – К. : Аграр. наука, 2015. – 48 с.
4. Офіційний веб-сайт Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Земельний кодекс України: від 25 жовтня 2001 р. № 2768 (IV Верховна Рада України // Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/276>.